

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter
(SJVFS 1994:76) om organiserad hälsokontroll avseende
tuberkulos hos kron- och dovhjortar i hägn;**

SJVFS 2003:35

Saknr K 153

Utkom från trycket

den 30 maj 2003

Omtryck

beslutade den 27 maj 2003

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 1 och 8 §§ förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m., i fråga om verkets föreskrifter (SJVFS 1994:76) om organiserad hälsokontroll avseende tuberkulos hos kron- och dovhjortar i hägn¹

dels att 38 § i dessa föreskrifter ska upphöra att gälla,

dels att i föreskrifterna ordet ”skall” ska bytas ut mot ”ska”,

dels att 1, 2, 17, 21, 24, 26, 27, 28, 31, 34, 37 §§ ska ha följande lydelse, samt

dels att det i föreskrifterna ska införas fyra nya paragrafer 16 a, 17 a, 26 a och 34 a §§ av följande lydelse.

Författningen kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Allmänt

1 § Bestämmelserna i denna författning har till syfte att genom frivillig anslutning av hjorthägn till kontroll förebygga och bekämpa tuberkulos hos kron- och dovhjortar.

Bestämmelserna i denna författning ska tillämpas på hägn som är anslutna till hälsokontrollen enligt denna författning och som genomfört testomgångarna för tuberkulostestning senast vid de tidpunkter som anges i 17 a § och på hägn som tömts och uppfyllt krav på köttbesiktning eller obduktion senast vid de tidpunkter som anges i 26 § tredje stycket. Hägn som inte uppfyller dessa villkor ska inte längre vara anslutna till den organiserade hälsokontrollen enligt dessa föreskrifter. För dessa hägn gäller bestämmelserna i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2003:34) om obligatorisk hälsoövervakning avseende tuberkulos hos

¹ Författningen senast omtryckt SJVFS 2001:40.

kron- och dovhjortar samt andra djur i sambete med hjortar i hägn. (SJVFS 2003:35).

Definitioner

2 § I denna författning avses med

1. *tuberkulos*: tuberkulos av bovin eller human typ,

2. *hjortar*: hjortar av arterna kron- och dovhjort,

3. *djurhållare*: den som äger eller på annat sätt ansvarar för djur i ett hägn som är anslutet till kontrollen,

4. *hägn*: inhägnad i vilken hjortar eller andra djur i sambete med hjortar hålls inestängda genom stängsel eller på annat sätt,

5. *offentlig förevisning*: en djurhållning där djur förevisas för allmänheten och där förevisningen sker med eller utan entréavgift i minst 7 dagar eller mer per år i en permanent anläggning,

6. *A-hägn*: hägn som i enlighet med bestämmelserna i denna författning förklarats fritt från tuberkulos och från vilket levande hjortar får överlätas för att föras till annat hägn, och

7. *B-hägn*: hägn som i enlighet med bestämmelserna i denna författning förklarats fritt från tuberkulos men från vilket hjortar inte får föras levande för annat ändamål än slakt på slakteri. (SJVFS 2003:35).

Kontrollorganisation

3 § Efter ansökan hos Jordbruksverket kan organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar utses att anordna kontroll av hjortar i enlighet med bestämmelserna i denna författning.

Jordbruksverket kan avslå en ansökan om att få anordna kontroll enligt första stycket om det redan finns en organisation utsedd och det föreligger risk för att godkännande av flera organisationer skulle äventyra effektiviteten av den kontroll som redan bedrivs.

4 § En ansökan enligt 3 § första stycket ska innehålla organisationens plan och riktlinjer för bedrivande av tuberkuloskontrollen, uppgift om vem som enligt 5 § andra stycket ska ansvara för kontrollen samt dokumentation över den ansvariges utbildning och kompetens.

Av organisationens plan och riktlinjer ska framgå

1. resurser med avseende på ekonomi, personal och möjligheter till effektivitet i kontrollen,

2. arbetsinstruktioner samt krav på utbildning och kompetens hos de personer som ska ingå i kontrollsektionen,

3. instruktioner och riktlinjer för sammansättningen av den nämnd som avses i 6 §,

4. garantier för ett opartiskt utförande av kontrollen,

5. rutiner för överlämnandet av rapporter enligt denna författning,
6. den tidsperiod under vilken kontrollprogrammet beräknas pågå,
7. hur information om kontrollprogrammet ska spridas,
8. att organisationen i tillämpliga delar ska tillämpa förvaltningslagens regler i frågor om parts rätt att få del av uppgifter, om jäv samt om motivering av, underrättelse om och överklagande av beslut som rör kontrollen, samt
9. garantier för att kontrollen kommer att ske med vetenskapliga metoder och med beaktande av tillgängliga och tillkommande forskningsresultat av betydelse för verksamheten.

5 § Organisation eller sammanslutning som avses i 3 § första stycket ska utse en sektion inom sig som ska utföra kontrollen enligt denna författning (kontrollsektionen). Om inte Jordbruksverket medger annat ska denna sektion vara organisatoriskt skild från all verksamhet inom organisationen eller sammanslutningen som inte avser kontroll eller provtagning enligt lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. eller lagen (1992:1683) om provtagning på djur m.m.

Den som inom kontrollsektionen ansvarar för tuberkuloskontrollen ska vara veterinär.

6 § Kontrollorganisationen ska utse en rådgivande nämnd (TB-nämnden). Bland dess permanenta ledamöter ska ingå en företrädare för varje sammanslutning som representerar mer än 30 procent av de i landet aktiva hjorthållarna. TB-nämnden ska alltid inbjuda Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt samt en representant för länsveterinärerna att närvara och yttra sig vid nämndens sammanträden. Vid behov ska även andra sakkunniga kallas.

TB-nämnden ska bistå kontrollorganisationen med råd, vara remissorgan samt på eget initiativ till kontrollorganisationen anmäla förhållanden som den får kännedom om och som kan vara av betydelse för tuberkuloskontrollen.

Vid TB-nämndens sammanträden ska protokoll föras. Protokollet ska uppta

1. tid och plats för sammanträdet,
2. vilka som deltagit,
3. en redogörelse för de frågor som behandlats och vilka meningar som framkommit, samt
4. nämndens beslut.

Protokollet ska föras av en av de permanenta ledamöterna i nämnden. Det ska senast två veckor efter sammanträdet vara utskrivet och justerat av två personer som varit närvarande. (SJVFS 1995:63).

7 § Tuberkuloskontrollen ska utföras på sätt som särskilt anges i denna författning samt genom särskilda inspektioner av den verksamhet som

djurhållare anmält till kontrollen och i övrigt i enlighet med organisationens plan och riktlinjer för kontrollverksamheten.

8 § Kontrollsektionen ska årligen senast den 1 oktober lämna en rapport till Jordbruksverket. Kopia av rapporten ska tillställas Naturvårdsverket, Statens livsmedelsverk och länsveterinären i de län där kontrollverksamhet utövas. Rapporten ska innehålla uppgifter om antalet till kontrollen anslutna hägn, resultatet av kontrollverksamheten, en bedömning av smittläget i landet samt en prognos för tuberkulosfrihet hos samtliga hjortar i landet.

Kontrollsektionen ska därutöver fortlöpande lämna Jordbruksverket och de länsveterinärer som avses i första stycket uppgifter om nyanslutna hägn, om hägn som förklarats fria från tuberkulos enligt 24, 24 b och 26 §§ samt 28 § andra stycket, om ett hägn ändrat status enligt 25 §, om beslut om tuberkulosfrihet har förfallit i enlighet med 28 § första stycket och om misstanke har uppstått om tuberkulosmitta i ett kontrollanslutet hägn. I sistnämnda fall ska uppgiften lämnas omedelbart efter den upptäckt som utgör grund för misstanken. (*SJVFS 2001:40*).

9 § Kontrollsektionen ska föra särskilda journaler enligt följande.

1. En köttbesiktningssjournal med uppgifter om varje slaktat djurs identitet, djurhållare och besiktningresultat.

2. En obduktionsjournal med uppgifter om varje obducerat djurs identitet, djurhållare och obduktionsresultat.

3. En testjournal med uppgifter om varje tuberkulostestat djurs identitet, djurhållare och testresultat.

10 § Kontrollsektionen ska föra ett register över samtliga kontrollanslutna hägn. Registret ska innehålla uppgifter om anslutningen till kontrollen i enlighet med 12 § punkten 5, de tester som enligt 17, 21 och 31 §§ skett i ett hägn, vilka hägn som förklarats fria från tuberkulos enligt 24, 24 b och 26 §§ samt 28 § andra stycket med angivande av vid vilken tidpunkt detta skett, samt hägnets status i form av A-hägn eller B-hägn enligt 24 - 26 §§. (*SJVFS 2001:40*).

Anslutning till kontrollen

11 § Hjortägare som vill ansluta ett hägn till tuberkuloskontrollen ska anmäla detta till organisation som erhållit uppdrag att anordna kontrollen.²

² Uppgifter om vem som utsetts att anordna kontroll kan inhämtas hos Jordbruksverket.

12 § En anmälan om anslutning av hägn till tuberkuloskontrollen ska innehålla

1. en skriftlig förbindelse från djurhållaren att följa de föreskrifter som gäller för kontrollen samt att iakttaga vad kontrollorganisationen bestämmer i enlighet med denna författning och planen och riktlinjerna för dess verksamhet,

2. en karta utvisande hägnets geografiska läge,

3. uppgift om hägnets storlek och tidpunkt för uppförandet, typ av vegetation samt eventuella byggnader i eller i anslutning till hägnet,

4. uppgift om alla djurslag som hålls i hägnet och faktiskt eller beräknat antal djur av varje slag i vinterstam,

5. uppgift om vilka kontrollåtgärder för friförklaring som ska genomföras i enlighet med 24 eller 26 §§ och när kontrolluppgifterna ska påbörjas samt beräknas vara fullföljda.

6. datum för den senaste insättningen av ett djur i hägnet. (*SJVFS 2001:40*).

Djurhållarens åligganden

13 § Djurhållaren ska på begäran lämna kontrollsektionen, länsveterinären och Jordbruksverket tillträde till samtliga arealer och lokaler samt medverka till att dessa organ får del av samtliga handlingar och uppgifter som kan vara av betydelse för kontrollverksamheten enligt denna författning.

14 § Djurhållaren ska föra en verksamhetsjournal som vid varje tidpunkt ska innehålla aktuella uppgifter om

1. hägnets storlek,

2. antal djur i hägnet, djurens art, födelseår och kön och i förekommande fall även djurens identitetsmärkning,

3. datum för insättande av nya djur i hägnet, deras identitetsmärkning samt namn och adress på den föregående djurhållaren och i förekommande fall på transportören eller förmedlaren av djuren,

4. datum för uttagande av djur ur hägnet, orsaken därtill samt

a) om djuret flyttats till annat hägn den nya djurhållarens namn och adress,

b) om djuret slaktats, resultatet av köttbesiktningen och vem som utfört den eller vid vilket slakteri detta skett,

c) om djuret avlivats eller självdött, datum för avlivningen respektive upptäckten och resultatet av obduktionen samt vilken veterinär eller vilket laboratorium som utfört den,

5. sjuka djur, deras symptom, diagnos och behandling samt vem eller vilka veterinärer som utfört behandlingen, samt

6. datum för varje tuberkulostest, testresultatet och vilken veterinär som utfört testet.

Utan hinder av vad som sägs i första stycket punkten 4 b) kan för hägn, friförklarad som A-hägn, enstaka djur tas ut för husbehovsslakt³. Djurhållaren är skyldig att kontakta veterinär samt rapportera till kontrollsektionen om det vid slakttillfället upptäcks bölder eller andra tecken på tuberkulos. (*SJVFS 2001:40*).

15 § Djurhållaren ska till kontrollsektionen avge rapporter med det innehåll och vid de tidpunkter som kontrollsektionen bestämmer.

16 § Djurhållare med avsikt att få hägnet friförklarad från tuberkulos enligt 24 § ska se till att samtliga djur identitetsmärks med märken som är beständiga och utformade i enlighet med vad kontrollsektionen bestämmer. Märken på hjortar ska ange besättnings- och individnummer och anbringas på djuret senast vid den första tuberkulostesten i det program som avses i 17 §. Andra djur än hjortar ska identitetsmärkas med individnummer senast då tuberkulostestning sker i enlighet med 21 §.

Identitetsmärkningen får ej avlägsnas förrän djuret köttbesiktigats eller obducerats. Upptäcks det att ett djur förlorat sitt märke ska det slaktas eller avlivas på annat sätt. Om djuret är försett med ett av kontrollsektionen godkänt kompletterande identitetsmärke får djuret dock istället ommärkas av en veterinär förutsatt att kontrollsektionen har godkänt det.

16 a § Det åligger djurhållaren att se till att ett hägn vid varje tidpunkt är utformat på ett sådant sätt att hjortar eller andra djur som hålls i sambete med hjortar inte kan ta sig ut ur hägnet och så att hjortar och andra större däggdjur inte kan ta sig in i hägnet.

Särskilda bestämmelser om vilthägn utformning finns i Naturvårdsverkets föreskrifter och Allmänna råd (NFS 2002:20) om vilthägn och inhägnader för handelsträdgårdar m.m. för att förebygga skador av hare samt i Lantbruksstyrelsens föreskrifter (LSFS 1990:26) om djurhållning av dovhjort och kronhjort i vilthägn. (*SJVFS 2003:35*).

Tuberkulostestning

17 § Tuberkulostestning av hjortar ska ske enligt ett testprogram omfattande tre testomgångar. Dessa ska utföras med minst tre månaders intervaller. Minst 12 och som mest 24 månader ska förflyta mellan den

³ Med husbehovsslakt avses enligt Statens livsmedelsverks kungörelse (SLVFS 1996:32) med föreskrifter och allmänna råd om slakt av tamboskap och hägnat vilt "slakt av enstaka djur som en uppfödare för sitt eget hushålls behov själv utför eller låter utföra på den fastighet som han brukar och där djuret är uppfött".

första och den tredje testomgången. Kontrollsektionen får om särskilda skäl föreligger medge längre intervaller.

Tidsperioderna mellan testomgångarna räknas från tidpunkten för testningen av det sista djuret vid en testomgång till testning av det första djuret i den följande testomgången.

Tidpunkt för när första och tredje testomgången senast ska vara genomförda anges i 17 a §. (SJVFS 2003:35).

17 a § Första testomgången enligt 17 § ska vara genomförd senast den 1 april 2004 och tredje testomgången ska vara genomförd senast den 1 april 2006.

Undantag för vad som anges i första stycket gäller för en djurhållare som ansökt enligt 40 a § men inte medgivits att åtgärder för friförklaring kan ske enligt 24 a §. För denne gäller att tredje testomgången enligt 17 § ska vara avslutad senast två år efter det datum då beslutet om avslag på ansökan vunnit laga kraft. I övrigt gäller de intervaller som anges i 17 §. (SJVFS 2003:35).

18 § Vid varje testomgång ska samtliga hjortar i hägnet testas med undantag för djur under ett års ålder som är födda i hägnet och sådana djur som tas ut för slakt innan testomgången avslutas.

19 § Tuberkulostestningen av hjortarna ska utföras av en veterinär och ske i enlighet med instruktionen i bilagan till denna författning.

20 § Den veterinär som satt testen i enlighet med 19 § ska avläsa och tolka denna. Om detta visar sig omöjligt får avläsningen efter godkännande av Jordbruksverket ske av annan veterinär.

21 § Tuberkulostestning av nötkreatur, får inklusive mufflonfår, getter och svin inklusive vildsvin som vistas i kontrollanslutet hägn ska ske en gång. Testen ska utföras efter det att den första testomgången på hjortarna har avslutats i enlighet med 17 §. Tuberkulostestningen ska ske i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2003:33) om tuberkulinundersökning av nötkreatur, svin, får, getter och kameldjur.

Andra djur än sådana som avses i första stycket, förutom hjortar och hästar, som hålls i ett kontrollanslutet hägn ska undersökas avseende tuberkulos på sätt som Jordbruksverket i varje enskilt fall särskilt bestämmer. (SJVFS 2003:35).

22 § Den veterinär som utför tuberkulostest ska föra protokoll i direkt anslutning till testningen.

23 § Varje djur som vid avläsningen av testen bedöms vara en positiv bovin reagent, ska av veterinären försees med en väl synlig märkning.

Märkningen ska antecknas i testprotokollet och åtgärder i enlighet med epizootilagstiftningens bestämmelser omedelbart vidtagas.

Förklaring att hägn är fritt från tuberkulos m.m.

24 § Om testprogrammet, sedan samtliga djur i ett hägn har testats i enlighet med 17 - 21 §§ visat på tuberkulosfrihet och förhållanden som avses i 29 § inte föreligger samt om de åligganden som följer av denna författning har iakttagits av djurhållaren, ska kontrollsektionen förklara hägnet fritt från tuberkulos. Samtidigt ska härmed hägnet förklaras såsom ett A-hägn eller ett B-hägn. Kontrollsektionen ska, före det att ett hägn som används för offentlig förevisning förklaras som A- eller B-hägn, samråda med Jordbruksverket.

I ett hägn som ska förklaras som ett A-hägn ska djurhållaren förbinda sig att fortlöpande hålla samtliga djur i hägnet som är över ett år gamla identitetsmärkta. I hägn där sådan märkning inte sker ska hägnet förklaras såsom ett B-hägn. (SJVFS 2003:35).

24 a § För hägn där Jordbruksverket med stöd av 40 a § beslutat om alternativ kontrollmetod för friförklaring, ska kontrollåtgärder ske genom att minst 20 procent av djuren årligen under en tidsperiod av 15 år slaktas ut samt genomgår köttbesiktning. Resultatet av köttbesiktningen ska dokumenteras för samtliga slaktade djur. I sådana hägn ska utslaktningen fördelas jämnt, relaterat till populationen i hägnet, mellan alla i hägnet befintliga ålderskategorier av hjortar. Djuren i hägnet ska räknas och resultatet dokumenteras årligen innan utslaktning påbörjas. (SJVFS 2001:40).

24 b § Djurhållare som fullföljt metod för friförklaring avseende hägn enligt 24 a §, kan då föreskrivna kontrollåtgärder är slutförda och inga tecken tydande på tuberkulos framkommit samt vad som i övrigt åläggs enligt denna författning iakttagits, ansöka hos kontrollsektionen om att få hägnet friförklarat från tuberkulos. Hägnet ska då förklaras som ett B-hägn. (SJVFS 2001:40).

25 § Om ett hägn förklarats som ett A-hägn men djurägaren inte uppfyller kravet på fortlöpande identitetsmärkning enligt 24 § andra stycket eller underlåter att vidta sådana åtgärder som anges i 16 § tredje stycket då ett djur utan märkning upptäcks, ska hägnet anses vara ett B-hägn.

Djurhållare som har ett A-hägn är skyldig att omgående meddela sådana omständigheter som avses i första stycket till kontrollsektionen. Kontrollsektionen ska så snart den fått vetskap om sådana omständigheter

meddela ny förklaring med anledning av hägnets ändrade status till B-hägn.

26 § Om hjortar flyttas från ett A-hägn till ett tomt hägn kan det sistnämnda förklaras fritt från tuberkulos och såsom ett A-hägn om det inte har funnits tuberkulossmitta eller misstanke därom eller andra djur än nötkreatur, tamfår, tamget, tamsvin eller häst i detta hägn under de senaste 12 månaderna och om djurhållaren senast en vecka före djurflyttningen anmält denna till kontrollsektionen.

Ett tomt hägn, till vilket hjortar från ett A-hägn flyttas, kan även förklaras fritt från tuberkulos och såsom ett A-hägn om det hållits hjortar i hägnet under de senaste 12 månaderna och om hägnet var ett A-hägn när de djur som senast vistades där togs ut.

Ett tomt hägn till vilket hjortar från ett A-hägn flyttas, kan även förklaras fritt från tuberkulos och såsom ett A-hägn om det hållits hjortar i hägnet under de senaste 12 månaderna och om hägnet tömts genom att samtliga djur i hägnet slaktats, avlivats eller självdött och efter köttbesiktning eller obduktion av veterinär befunnits fria från tuberkulos. Flyttning av djur enligt detta stycke ska anmälas till kontrollsektionen innan det hägn till vilket flyttning ska ske töms på djur. Görs ej detta gäller att hägnet ska stå tomt i minst 12 månader innan nya djur får sättas in. Tömning av hägnet samt köttbesiktning eller obduktion enligt detta stycke ska vara slutförd senast den 1 april 2004. För en djurhållare som ansökt enligt 40 a § men inte medgivits att åtgärder för friförklaring kan ske enligt 24 a § gäller istället att åtgärderna enligt detta stycke ska vara avslutade senast två år efter det datum då beslutet om avslag på ansökan vunnit laga kraft. Veterinären ska snarast skicka dokumentation över genomförd köttbesiktning eller obduktion till kontrollsektionen. (SJVFS 2003:35).

26 a § Kontrollsektionen ska, före det att ett hägn som används för offentlig förevisning förklaras fritt från tuberkulos som ett A- eller B-hägn enligt 26 §, samråda med Jordbruksverket. (SJVFS 2003:35).

27 § Kontrollsektionen ska omgående efter begäran därom pröva och fatta beslut i frågor om friförklaring av hägn. Innebär beslutet att hägnet förklaras fritt från tuberkulos ska bevis härom tillställas djurhållaren. Av beviset ska framgå om hägnet förklarats såsom ett A- eller B-hägn. (SJVFS 2003:35).

28 § Ett beslut om friförklaring och en förklaring av status som A- eller B-hägn enligt 27 § ska gälla i 30 månader räknat från avslutningsdagen för den tredje testomgången om testen skett i enlighet med 17 §. Om testen skett i enlighet med vad som nedan anges i sista stycket, ska beslutet om friförklaring gälla 30 månader vad gäller första testomgång

efter erhållande av A-status, samt avseende påföljande testomgångar 44 månader, och tiden istället räknas från avslutningsdagen för den senaste testomgången som omfattat samtliga hindar över ett års ålder. Om friförklaring skett med anledning av åtgärder vidtagna enligt 24 a § ska beslutet om friförklaring gälla i 12 månader. Förnyat beslut om friförklaring ska meddelas om inga tecken tydande på tuberkulos framkommit vid köttbesiktning enligt 14 § första stycket punkten 4 b), utförd obduktion enligt 36 § eller på annat sätt, och kontrollsektionen i övrigt finner att djurhållaren iakttagit vad som åligger honom i anslutning till kontrollen. Ett beslut om friförklaring och förklaring av status som A- eller B-hägn enligt 26 § ska gälla t.o.m. det datum som anges i det senast gällande beslutet om friförklaring för det A-hägn varifrån hjortar flyttats och som avses i den bestämmelsen. Ett sådant beslut kan dock som längst gälla i 30 månader.

Ett nytt beslut om friförklaring och en förklaring av status som A- eller B-hägn ska meddelas om djurhållaren ansöker härom senast en månad innan beslutet enligt första stycket upphör att gälla och kontrollsektionen efter särskild undersökning finner att djurhållaren iakttagit vad som åligger honom med anledning av anslutningen till kontrollen. Är det fråga om förklaring såsom ett A-hägn gäller härutöver att samtliga hindar över ett års ålder ska ha genomgått en tuberkulostestomgång som påbörjats tidigast tio månader och slutförts senast två månader innan beslutet om tuberkulosfrihet enligt första stycket upphört att gälla. Djuren skall dessutom hållas märkta i enlighet med vad som anges i 24 § andra stycket. (*SJVFS 2003:35*).

29 § Ett beslut om friförklaring får inte meddelas om misstanke om tuberkulos föreligger trots att genomförda tester inte utvisat detta. Ett meddelat beslut om friförklaring upphör genast att gälla om misstanke om tuberkulos i hägnet uppkommer. Vid sådan misstanke ska alltid åtgärder i enlighet med epizootilagstiftningens bestämmelser omedelbart vidtagas.

Insättande i och uttagande av djur m.m. ur kontrollanslutna hägn

30 § Endast ur A-hägn får levande däggdjur, som hållits hägnade där, föras för annat ändamål än slakt.

Ur samtliga kontrollanslutna hägn får dock sjuka djur tas ut för behandling om de hålls avskilda från andra djur i lokaler i anslutning till hägnet eller förs till djursjukhus. (*SJVFS 1995:63*).

31 § Ur kontrollanslutna hägn som inte är A-hägn får levande djur av nötkreatur, får inklusive mufflonfår, getter och svin inklusive vildsvin, vilka hållits hägnade där, tas ut för annat ändamål än slakt om hägnet varit anslutet till kontrollen i minst ett år och om djuren testas i enlighet med andra stycket.

Djur som avses i första stycket ska i anslutning till uttagandet ur hägnet genomgå två tuberkulostester. Testningen ska ske i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2003:33) om tuberkulinundersökning av nötkreatur, svin, får, getter och kameldjur. Under den period då testerna utförs ska djuret hållas avskilt i eller i anslutning till hägnet så att direkt eller indirekt kontakt med andra djur inte är möjlig. Om flera djur testas samtidigt får de hållas tillsammans.

Andra levande däggdjur än hästar, hjortar och de som avses i första stycket, kan efter medgivande av Jordbruksverket och på de villkor verket meddelar, få tas ut ur ett kontrollanslutet hägn för annat ändamål än slakt. (SJVFS 2003:35).

32 § Hästar, och djur som ej hållits hägnade där, får utan restriktioner föras ut ur kontrollanslutna hägn. (SJVFS 1995:63).

33 § Samtliga levande däggdjur, utom hästar, som hållits hägnade där och som tas ut ur kontrollanslutna hägn för annat ändamål än slakt ska vara identitetsmärkta och åtföljas av intyg om djurhållare och hägnets status. Intyget ska vara utfärdat av kontrollsektionen. (SJVFS 1995:63).

34 § Hjortar får föras till kontrollanslutna hägn endast om de kommer från A-hägn och åtföljs av intyg som avses i 33 §. Intyget ska fogas till den journal som avses i 14 §.

Nötkreatur, får inklusive mufflonfår, hästar, getter, får endast föras till kontrollanslutna A-hägn. Därvid ska samtliga djur utom hästar som tidigare hållits tillsammans med hjortar åtföljas av intyg enligt 33 § eller bevis som godkänts av kontrollorganisationen som styrker att kravet för insättande i hägnet är uppfyllt.

Andra däggdjur än sådana som avses i första och andra stycket får inte föras in i kontrollanslutet hjorthägn för att där hållas hägnade eller så att de ges möjlighet att beta i hägnet. (SJVFS 2003:35).

34 a § Svin eller vildsvin får inte föras till hägn. Om det vid dessa föreskrifters ikraftträdande hålls sådana djur i hägn ska djurhållaren så långt det är möjligt avliva eller låta avliva dessa eller hålla dessa avskilda från hjortarna i hägnet.

Bestämmelser om avlivning av svin finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2000:160) om hantering av vissa djurarter vid slakt eller annan avlivning. Bestämmelser om avlivning av hägnat vilt finns i jaktlagen (1987:259), jaktförordningen (1987:905) eller i med stöd av förordningen meddelade föreskrifter. (SJVFS 2003:35).

35 § Innan utrymmen i transportfordon utnyttjas för transport av däggdjur till och från ett kontrollanslutet hägn, ska de rengöras och desinficeras på det sätt som kontrollorganisationen bestämmer. Detsamma gäller

redskap och andra föremål som ska tas in i ett kontrollanslutet hägn eller användas till djur som tillfälligt tagits ut ur ett sådant hägn om redskapen eller föremålen inte enbart flyttas in och ut ur samma hägn utan kontakt med andra djur än de som hålls där.

Kontrollorganisationens krav på rengöring och desinficering får ej sättas lägre än vad som följer av gällande föreskrifter om transport av djur. (*SJVFS 1995:63*).

Obduktion

36 § Avlivas eller självdör hjortar eller andra däggdjur som hålls i ett hjorthägn, ska djuren obduceras av en veterinär om denne inte finner detta ogenomförbart på grund av kadaverösa förändringar.

Kontrollsektionen ska hålla sig informerad om förhållanden som avses i första stycket, särskilt i fråga om obduktionsresultaten.

Första stycket gäller ej hjortar som dör under samma kalenderår som de fötts.

Utan hinder av första stycket kan kontrollorganisationen, om Statens veterinärmedicinska anstalt har tillstyrkt det, för viss bestämd tidsperiod besluta att avlivade eller självdöda hjortar under ett års ålder som hålls i ett kontrollanslutet hägn inte behöver obduceras. (*SJVFS 1995:63*).

Övrigt

37 § Djurhållare, som ej iakttar vad som åligger honom enligt dessa föreskrifter, ska av kontrollorganisationen uteslutas från kontrollen om överträdelsen inte är av ringa betydelse. Kopia av beslutet härom ska omgående tillställas Jordbruksverket, Naturvårdsverket och länsveterinären i det län där det aktuella hägnet är beläget.

Överträdelser av ringa betydelse som inte föranleder beslut om uteslutning ska registreras hos kontrollorganisationen. (*SJVFS 2003:35*).

38 § *har upphävts genom (SJVFS 2003:35).*

39 § Jordbruksverket kan återkalla beslutet att utse en kontrollorganisation att anordna kontroll enligt 3 § om organisationen inte följer föreskrifterna i denna författning, planen och riktlinjerna för kontrollen eller på annat sätt förfar otillbörligt.

40 § Jordbruksverket kan medge att åtgärder som ska ske i enlighet med kontrollprogrammet, såsom testning, köttbesiktning, utslaktning och obduktion av djur och som en djurhållare ombesörjt redan innan dennes hägn anslöts till kontrollen, eller före en ansökan om medgivande enligt 40 a §, ska få tillgodoräknas hägnet såsom åtgärder vidtagna inom kontrollprogrammet.

En ansökan om Jordbruksverkets medgivande i enlighet med första stycket ska vara tillstyrkt av kontrollorganisationen. (SJVFS 2001:40).

40 a § Jordbruksverket kan, för djurhållare med stora och mycket svårtillgängliga hägn där infångning och tuberkulintestning av djuren eller total utslaktning inte är genomförbart, och som dessutom inte köpt in djur efter 1985 samt har en dokumenterat väl fungerande köttbesiktning, medge att åtgärder för friförklaring i stället ska ske enligt 24 a §.

En ansökan om Jordbruksverkets medgivande enligt första stycket ska inkomma senast den 31 augusti 2001. (SJVFS 2001:40).

41 § Avgifter för kontroll i enlighet med vad som anges i denna författning får tas ut enligt taxa som fastställs av Jordbruksverket.

42 § Länsstyrelsen utövar tillsyn över kontroll enligt dessa föreskrifter. Veterinär som avses i 5 § andra stycket är skyldig att till länsstyrelsen rapportera brister i hälsokontrollen som inte åtgärdats efter påpekande. Om det vid tillsynen framkommer allvarliga brister i kontrollverksamheten ska länsstyrelsen anmäla detta till Jordbruksverket. (SJVFS 1995:63).

43 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i denna författning. (SJVFS 1995:63).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna författning⁴ träder i kraft den 1 november 1997.

⁴ SJVFS 1997:98.

1. Denna författning⁵ träder i kraft den 1 maj 2001.
2. För de hägn som vid författningens ikraftträdande är anslutna till kontrollen, men ännu inte påbörjat kontrollåtgärd för friförklaring enligt 24 eller 26 §§, ska kompletterande uppgifter enligt 12 § punkten 5 vara kontrollsektionen tillhanda senast den 31 december 2001. Djurhållare som inte lämnar uppgifter inom föreskriven tid ska uteslutas ur programmet.

1. Denna författning⁶ träder i kraft den 16 juni 2003.
2. I fråga om djurhållare som före ikraftträdandet har uteslutits eller självmant utträtt ur tuberkuloskontrollen gäller 38 § i sin äldre lydelse.

MATS PERSSON

Bodil Noll
(Smittskyddsenheten)

⁵ SJVFS 2001:40.

⁶ SJVFS 2003:35.

Instruktion för utförande av tuberkulintest på hjort enligt 19 §

Tuberkulintest av kron- och dovhjort ska utföras som en jämförande intradermal test med aviärt och bovint tuberkulin (Weybridge). Testning får endast utföras på djur som är identitetsmärkta.

Utförande

Pälsen på sidan av hjortens hals ska rakas på ett ca 10 x 20 cm stort område. Kontrollera att inga sjukliga förändringar eller skador efter maskinsax föreligger. Det klippta hudpartiet lyfts upp i ett veck, vars tjocklek mäts med kutimeter. Mätningar ska göras på respektive injektionsplats före injektionerna av tuberkulin. Kutimetern ska skjutas ihop med ett fast men ej hårt grepp så att instrumentets skänklar ej pressas in i huden. Avläsning ska ske innan kutimetern avlägsnas från huden. Mätresultaten ska anges i mm och avrundas till närmaste 0,5 mm.

0,1 ml av bovint respektive aviärt tuberkulin injiceras intradermalt med minst 12 cm mellanrum. För att undvika förväxling sättes det aviära tuberkulinet närmast hjortens huvud. Efter injektion kontrolleras att tuberkulinet injicerats intradermalt genom att känna efter att det bildats en knappt ärtstor förhöjning på platsen för injektionen. Kan sådan knuta ej kännas har tuberkulinet deponerats subkutant och en ny injektion måste ske på ett nytt ställe, minst 12 cm från föregående injektionsställe.

Resultatet avläses ca 72 timmar efter injektion. Ett hudveck löpande genom injektionsstället upplyfts och hudveckets tjocklek, på injektionsstället mäts enligt ovan. Skillnaden mellan den före injektion uppmätta hudtjockleken (mätt i mm med 0,5 mm noggrannhet) och den efter injektion uppmätta hudtjockleken benämnes "reaktionstal". Injektionsställena ska också undersökas avseende förekomst av ödem, exsudation, nekros eller ömhet.

I samband med tuberkulintestningen ska veterinären göra en klinisk bedömning av de testade djuren.

Tolkning av resultatet

Som positiv reaktion bedöms en ökning av hudveckets tjocklek med 2,0 mm eller mer. Kliniska tecken som ödem, exsudation, nekros eller ömhet på injektionsplatsen för tuberkulin ska också bedömas som en positiv reaktion. (SJVFS 1997:98).

SJVFS 2003:35
Saknr K 153

Ett djur bedöms som en positiv bovin reagent när en positiv reaktion (enligt föregående stycke) erhållits på injektionsplatsen för bovint tuberkulin och det bovina reaktionstalet är lika stort eller större än det aviära. Ett djur bedöms som en positiv aviär reagent när reaktionstalet för aviärt tuberkulin är större än det bovina. Djuret bedöms då ej vara infekterat med bovin tuberkulos.